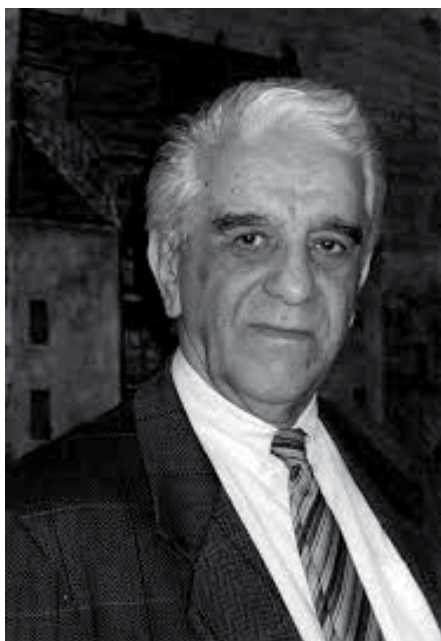

Опроштај од проф. Богдана Терзића [Прощание с Богданом Терзичем]

17. јануара остали смо без веома уваженог слависте, сарадника и пријатеља Богдана Терзића. Његови најближи остали су без вољеног оца, тата, деде и прадеде, а данашња српска славистика без једног од својих најбољих представника.

За савременике је лице једне научне средине оваплоћено у лицима њених виђенијих представника. И за наше и за многе стране слависте београдска и српска славистика неодвојива је од лика проф. Богдана Терзића. Оно чиме се он утиснуо у памћење својих савременика није само богат научни опус проблемски разноврсних радова, објављиваних у најугледнијим публикацијама широм Славије и у засебним књигама, широко познавање словенских језика и словенских филологија, него и његова лична присутност и

лични удео у многим научним догађајима у славистици током протеклих пола века, а посебно топлина коју давао сваком скупу и друштву у којем би се нашао. Ово последње – какав је неко као човек, као пријатељ, сарадник, учитељ... – обично не улази у прегледе научне историје, али је за савременике веома важно, посебно за оне који умеју да уче не само из књига и теорија него и из личног примера.

Делатност проф. Богдана Терзића као слависте обухватала је и научни рад, и универзитетску наставу, и превођење, и послове у области организације научног живота, учешће у раду научних друштава и њихових управа, односно одбора за организацију многих научних скупова, учешће на научним скуповима у земљи и иностранству, али и одржавање многобројних семинара за професоре руског језика, предавања на угледним јавним трибинама, и много других прегнућа која су испуњавала живот проф. Богдана Терзића.

Библиографија проф. Богдана Терзића обухвата преко триста радова објављених како у југословенским тако и у угледним страним часописима и зборницима о врло различитим проблемима – од стилистичке анализе Пушкиновог *Споменика*, и од руске фонетике и морфологије, конфронтативне анализе руског и српског језика, питања наставе руског језика као страног и руског језика као језика струке у српској говорној средини, културе говора и културе писања... до радова из историје српске и руске славистике. Један од најчитанијих предговора у српској и не само српској славистици јесте предговор који је Богдан Терзић написао за треће издање *Граматике руског језика* Радована Кошуте. Научна делатност Богдана Терзића најизразитије је оваплоћена у његовим књигама, посебно у књизи *Руско-српске језичке паралеле* (Београд: Славистичко друштво Србије, 1999), али и у трима књигама језичких поука и савета из области српске језичке културе, написаних у коауторству са Драгом Ђупићем и Егоном Фекетеом и у књизи разговора Милоша Јевтића са Богданом Терзићем насловљеној *Славистички погледи Богдана Терзића*.

Проф. Богдан Терзић је од шездесетих година постајао и постао једна од најзначајних фигура српске лингвистичке славистике, у дугом периоду је стуб језичке наставе на катедри за славистику Филолошког факултета у Београду, иницијатор и носилац нових предмета, конфронтативног научног пројекта, многих научних скупова, међународних контаката, учитељ и колега који је увек имао времена да саслуша, поразговара, предложи, посаветује, чија се реч слушала и уважавала.

Проф. Богдан Терзић штедро је делио са другима и знања која је за свога века стекао учећи од најбољих својих савременика, међу којима су професори и академици Александар Белић, Виктор Виноградов, Никита Толстој, Кирил Тарановски, Павле Ивић, Милка Ивић, Владимир Барнет и многи други, као и знања до којих је дошао властитим истраживањима, а био је и пример преданог служења универзитетској настави словенских језика, у чему је дуго носио терет вишеструко већи од уобичајеног, као и пример истрајног праћења научних промена. Био је „жива енциклопедија” славистике, неко коме се човек у свако доба могао обратити и за врло специфичан податак, и пример данас све ређе пожртвованости, с којом је он своје време и снагу несебично поклањао свакоме ко би затражио од њега савет, пример спремности да охрабри и подстакне, а што није најмање важно и пример предусретљивости, благонаклоности и настојања да се у свему види, истакне и подржи нешто добро.

Свака личност се најбоље сагледа када се посматра међу људима који је окружују. А око Богдана Терзића увек је било и више таквих живих кругова.

Један такав круг чиниле су нараштаји студената којима је он предавао. Четрдесет поколења студената учило је од Богдана Терзића на Катедри за славистику Универзитета у Београду, а многе генерације студената слушале су његова предавања и на универзитетима у Варшави, Приштини и Новом Саду, као и у Москви и Лењинграду, односно Петрограду, где је Богдан Терзић предавао по позиву. Многобројни су и слушаоци јавних предавања проф. Терзића, на пример, у Задужбини Илије Коларца. Ко је присуствовао бар једном предавању Богдана Терзића о савременом руском језику или о историји руског језика, о српском или украјинском језику, или о предмету из неке друге славистичке области (нпр. историја словенске филологије), морао је понети јак утисак о предавачевом сувереном владању темом, о јасном и упечатљивом излагању. Проф. Терзић постао и остао омиљени професор чији је топао и пријатељски однос према студентима временом не ретко прелазео у чврста лична пријатељства.

Други такав круг чинили су колеге и сарадници проф. Богдана Терзића, не само са катедара на којима је предавао него и у широј факултетској и универзитетској средини, јер Богдан Терзић је у сваки заједнички посао уносио поред својих великих знања и много добре воље, што је било веома подстицајно за оне који су с њим сарађивали.

Трећи је круг личних пријатеља проф. Богдана Терзића. То нису били само слависти, иако су они били најбројнији међу његовим пријатељима. Ту су били и диригенти, доктори медицине, издавачи, композитори, сликари, вајари, преводиоци, професори основних и средњих школа, филозофи, министри, музеолози, библиотекарски, библиолози и многи други.

За изузетно успешан, истрајан и богат рад Богдан Терзић је више пута је био и награђиван. За заслуге у области проучавања и наставе руског језика награђен је од стране Међународне асоцијације наставника руског језика и књижевности Пушкиновом медаљом, а од стране Славистичког друштва Србије Повељом почасног чла-

на. Културно-просветна заједница Србије наградила га је златном значком. Године 2013. Богдану Терзићу је додељена државна Пушкинова медаља којом га је – за изузетне заслуге у проучавању и очувању руског културног наслеђа, зближавање и узајамно обогаћивање народа – одликовао председник Руске Федерације. Проф. Богдан Терзић добио је и више других признања за свој рад. Славистичко друштво Србије исказало му је своје поштовање и објављивањем зборника *Богдану Терзићу на дар* (2014).

Одлазак проф. Богдана Терзића са овога света тужан је и болно видљив знак завршавања оног периода српске славистике који је започет средином XX века. Сећањем на Богдана Терзића надањиваће се они који су имали част да буду његови пријатељи, сарадници и студенти. Његова ширина и доброта остаће заувек у нашим срцима. Нека му је вечан спомен и Царство Небеско.

Предраг Пипер, проф. Белградског универзитета